

26. Pròcidens autem servus ille, orabat eum, dicens: Patiéntiam habe in me, & òmnia reddam tibi.
27. Misértus autem dóminus servi illius, dimisit eum, & dèbitum dimisit ei.
28. Egréssus autem servus ille invenit unum de confèrvs suis, qui debébat ei centum denários: & tenens suffocabat eum, dicens: Redde quod debes.
29. Et pròcidens patiéntiam habe in me, & òmnia reddam tibi.
30. Ille autem nòluit: sed abiit, & misit eum in càrcerem dònec redderet dèbitum.
31. Vidéntes autem confèrvi eius quæ fiebant, contristati sunt valde: & venerunt, & narraverunt dómino suo òmnia, quæ facta fuerant.
32. Tunc vocavit illum dóminus suus: & ait illi: Serve nequam, omne dèbitum dimisi tibi quóniam rogasti me:
33. nònne ergo oportuit & te misereri confèrvi tui, sicut & ego tui miserus sum?
34. Et iratus dóminus eius tradidit eum tortoribus, quoadúsque redderet univèrsam dèbitum.
35. Sic & Pater meus cælèstis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de còrdibus vestris. ^A

CAPUT XIX.

Matrimonium ex institutione sua indissolubile. Adolescens dives, auditus Christi consiliis, tristes discedit. Quam difficile sit diviti intrare in regnum calorum.

1. **E**T factum est, cum consummasset Iesus sermones istos, migravit à Galilæa, & venit in fines Iudææ trans Iordånem,
2. & secuta sunt eum turbæ multæ, & curavit eos ibi.
3. * Et accesserunt ad eum Pharisei tentantes eum, & dicentes: Si licet homini dimittere uxorem suam, quacúmque ex causa?
4. Qui respondens, ait eis: Non legistis, quia * qui fecit hominem ab initio, masculinum, & feminam fecit eos? & dixit:
5. * Propter hoc dimittet homo patrem, & matrem, & adherēbit uxóri suæ, & erunt duo in carne una.
6. itaque iam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus coniunxit, homo non separet. ^A
7. Dicunt illi: * Quid ergo Móyses

^{* Marc. 10. 1.}
^{* Marc. 10. 2.}
^{† SANCT. AGATH.}
^{Item PRO SPONSO & SPONSA.}
^{* Gen. 1. 27.}
^{* Gen. 2. 24.}
^{1. Cor. 6. 16.}
^{Ephes. 5. 31.}
^{* Deut. 24. 1.}

mandavit dare libellum repudiij, & dimittere?
8. Ait illis: Quóniam Móyses ad duritiam cordis vestri permisit vobis dimittere uxores vestras: ab initio autem non fuit sic.
9. * Dico autem vobis, quia quicumque dimiserit uxorem suam, nisi ob fornicationem, & aliam duxerit, mœchatur: & qui dimissam duxerit, mœchatur.
10. Dicunt ei discipuli eius: Si ita est causa hominis cum uxore, non expedit nubere.
11. Qui dixit illis: Non omnes capiunt verbum istud, sed quibus datum est.
12. Sunt enim eunuchi, qui de matris utero sic nati sunt: & sunt eunuchi, qui facti sunt ab hominibus: & sunt eunuchi, qui seipfos castraverunt propter regnum calorum. Qui potest capere capiat. ^A
13. * Tunc oblati sunt ei parvuli, ut manus eis imponeret, & oraret. Discipuli autem increpabant eos.
14. Iesus vero ait eis: * Sinite parvulos, & nolite eos prohibere ad me venire: talium est enim regnum calorum.
15. Et cum imposuisset eis manus, abiit inde.
16. * Et ecce unus accedens, ait illi: Magister bone, quid boni faciam ut habeam vitam æternam?
17. Qui dixit ei: Quid me interrogas de bono? Unus est bonus, Deus. Si autem vis ad vitam ingredi, serua mandata.
18. Dicit illi: Quæ? Iesus autem dixit:
* Non homicidium facies: Non adulterabis: Non facies furtum: Non falsum testimonium dices:
19. Honora patrem tuum, & matrem tuam, & diliges proximum tuum sicut teipsum.
20. Dicit illi adolescens: Omnia hæc custodivi à iuventute mea, quid adhuc mihi deest?
21. Ait illi Iesus: Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, & da pauperibus, & habebis thesaurum in celo: & veni, sequere me.
22. Cum audisset autem adolescens verbum, abiit tristis: erat enim habens multas possessiones.
23. Iesus autem dixit discipulis suis: Amen dico vobis, quia dives difficile intrabit in regnum calorum.
24. Et iterum dico vobis: Facilius est camelum per foramen acūs transire, quam divitem intrare in regnum calorum.
25. Au-

25. Auditis autem his, discipuli mirabantur valde, dicentes: Quis ergo poterit salvus esse?
26. Aspiciens autem Iesus, dixit illis: Apud homines hoc impossibile est: apud Deum autem omnia possibilia sunt.
27. Tunc respondens Petrus, dixit ei: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te: quid ergo erit nobis?
28. Iesus autem dixit illis: Amen dico vobis, quod vos, qui secuti estis me, in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim, iudicantes duodecim tribus Israël.
29. Et omnis, qui reliquerit domum, vel fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut uxorem, aut filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet, & vitam æternam possidebit. ^A
30. * Multi autem erunt primi novissimi, & novissimi primi.

^{† CONVERS. S. PAULI.}
^{Item OCTAVA APOST. PAULI UNIUS ABB.}
^{* Infr. 20. 16.}
^{Marc. 10. 31.}
^{Luc. 13. 30.}

Parabola de denario diurno. Christus prædicit discipulis passionem, & resurrectionem suam. Filii Zebedæi primas optant sedes. Cæci illuminati.
1. * Simile est regnum calorum homini patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam.
2. Conventione autem facta cum operariis ex denario diurno, misit eos in vineam suam.
3. Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos,
4. & dixit illis: Ite & vos in vineam meam, & quod iustum fuerit dabo vobis.
5. Illi autem abierunt. Iterum autem exiit circa sextam, & nonam horam: & fecit similiter.
6. Circa undecimam vero exiit, & invenit alios stantes, & dicit illis: Quid hic statis tota die otiosi?
7. Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit. Dicit illis: ite & vos in vineam meam.
8. Cum sero autem factum esset, dicit dominus vineæ procuratori suo: Voca operarios, & redde illis mercedem incipiens à novissimis usque ad primos.
9. Cum venissent ergo qui circa undecimam horam venerant, acceperunt singulos denarios.
10. Venientes autem & primi, arbitrati

sunt quod plus essent accepturi: acceperunt autem & ipsi singulos denarios.
11. Et accipientes murmurabant adversus patremfamilias,
12. dicentes: Hi novissimi unâ horâ fecerunt, & pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus dièi, & æstus.
13. At ille respondens uni eorum, dixit: Amice non facio tibi iniuriam: nonne ex denario convenisti mecum?
14. Tolle quod tuum est, & vade: volo autem & huic novissimo dare sicut & tibi.
15. Aut non licet mihi quod volo, facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum?
16. * Sic erunt novissimi primi, & primi novissimi. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi. ^A
17. * Et ascendens Iesus Ierosolymam, assumpsit duodecim discipulos secum, & ait illis:
18. Ecce ascendimus Ierosolymam, & filius hominis tradetur principibus sacerdotum, & Scribis, & condemnabunt eum morte,
19. & tradent eum Gentibus ad illudendum, & flagellandum, & crucifigendum, & tertiâ die resurget.
20. * Tunc accessit ad eum mater filiorum Zebedæi cum filiis suis, adorans & petens aliquid ab eo.
21. Qui dixit ei: Quid vis? Ait illi: Dic ut sedeant hi duo filii mei, unus ad dexteram tuam, & unus ad sinistram in regno tuo.
22. Respondens autem Iesus, dixit: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum? Dicunt ei: Possumus.
23. Ait illis: Calicem quidem meum bibetis: sedere autem ad dexteram meam vel sinistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est à Patre meo.
24. * Et audientes decem, indignati sunt de duobus fratribus.
25. * Iesus autem vocavit eos ad se, & ait: Scitis quia principes gentium dominantur eorum: & qui maiores sunt, potestatem exercent in eos.
26. Non ita erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos maior fieri, sit vester minister:
27. & qui voluerit inter vos primus esse, erit vester servus.
28. * Sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & dare animam suam, redemptionem pro multis. ^A
29. Et

^{* Marc. 10. 35.}
^{S. IOAN. ANTE PORTAM LATIN.}
^{Item S. IACOBI APOST.}
^{* Marc. 10. 41.}
^{* Luc. 22. 25.}
^{* Phil. 2. 7.}

** Marc. 10. 46. Luc. 18. 35.*
29. * Et egredientibus illis ab Iericho, secuta est eum turba multa,
30. & ecce duo caeci sedentes secus viam, audierunt, quia Iesus transiret: & clamaverunt, dicentes: Domine miserere nostri, fili David.
31. Turba autem increpabat eos ut taecerent. At illi magis clamabant, dicentes: Domine: miserere nostri, fili David.
32. Et stetit Iesus, & vocavit eos, & ait: Quid vultis ut faciam vobis?
33. Dicunt illi: Domine, ut aperiantur oculi nostri.
34. Misertus autem eorum Iesus, tetigit oculos eorum. Et confestim viderunt, & secuti sunt eum.

CAPUT XXI.

Iesus insidens asino, acclamante multitudine, ingreditur Ierosolymam. Ejicit e templo vendentes & ementes. Indignatur Pharisaeis respondet. Ficus arefacta. Agricole homicida. Lapis angularis reprobatus ab aedificantibus.

† IN BENEDICT. DALM. Marc. 11. 1. Luc. 19. 29.
1. **E**T cum appropinquassent Ierosolymis, & venissent Bethphage ad Montem oliveti: tunc Iesus misit duos discipulos,
2. dicens eis: Ite in castellum, quod contra vos est, & statim invenietis asinam alligatam, & pullum cum ea: solvite, & adducite mihi:
3. & si quis vobis aliquid dixerit, dicite quia Dominus his opus habet: & confestim dimittet eos.
4. Hoc autem totum factum est, ut adimpleretur quod dictum est per Prophetam dicentem:
** Isai. 62. 11. Zach. 9. 9. Ioann. 12. 15.*
5. * Dicite filiae Sion: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus, sedens super asinam, & pullum filium subjugalis.
6. Euntes autem discipuli fecerunt sicut praecipit illis Iesus.
7. Et adduxerunt asinam, & pullum: & imposuerunt super eos vestimenta sua, & eum desuper sedere fecerunt.
8. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via: alii autem caedebant ramos de arboribus, & sternerant in via:
** Psal. 117. 26. Marc. 11. 10. Luc. 19. 38.*
9. turbae autem, quae praecedebant, & quae sequebantur, clamabant, dicentes: Hosanna filio David: * benedictus, qui venit in nomine Domini: hosanna in altissimis.

10. † Et cum intrasset Ierosolymam, commota est universa civitas, dicens: Quis est hic?

11. Populi autem dicebant: Hic est Iesus propheta a Nazareth Galilaeae.

12. * Et intravit Iesus in templum Dei, & eiciebat omnes vendentes, & ementes in templo, & mensas numulariorum, & cathedras vendentium columbas evertit:

13. & dicit eis: Scriptum est: * Domus mea domus orationis vocabitur: vos autem fecistis illam speluncam latronum.

14. Et accesserunt ad eum caeci, & claudi in templo: & sanavit eos.

15. Videntes autem principes sacerdotum, & Scribae mirabilia, quae fecit, & pueros clamantes in templo, & dicentes: Hosanna filio David: indignati sunt,

16. & dixerunt ei: Audis quid isti dicunt? Iesus autem dixit eis: Utique. Numquam legistis: * Quia ex ore infantium, & lactentium perfecisti laudem? ** Psal. 8. 3.*

17. Et relicta illis, abiit foras extra Civitatem in Bethaniam: ibique mansit.

18. Manere autem revertens in Civitatem, esuriit.

19. * Et videns fici arborem unam secus viam, venit ad eam: & nihil invenit in ea nisi folia tantum, & ait illi: Numquam ex te fructus nascatur in sempereternum: Et arefacta est continuo ficulnea. ** Marc. 11. 13.*

20. * Et videntes discipuli, mirati sunt, dicentes: Quomodo continuo aruit? ** Marc. 11. 20.*

21. Respondens autem Iesus, ait eis: Amen dico vobis, si habueritis fidem, & non haesitaveritis, non solum de ficulnea faciatis, sed & si monti huic dixeritis, Tolle, & iacta te in mare, fiet.

22. * Et omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis. ** Sup. 7. 7. Marc. 11. 24.*

23. Et cum venisset in templum, accesserunt ad eum docentem, principes sacerdotum, & seniores populi, dicentes:

* In qua potestate haec facis? Et quis tibi dedit hanc potestatem?

24. Respondens Iesus dixit eis: Interrogabo vos & ego unum sermonem: quem si dixeritis mihi, & ego vobis dicam in qua potestate haec facio. ** Marc. 11. 28. Luc. 20. 2.*

25. Baptismus Ioannis unde erat? & ex caelo, an ex hominibus? At illi cogitabant inter se, dicentes:

26. Si dixerimus, ex caelo, dicet nobis: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus, ex hominibus, timemus turbam: * omnes enim habebant Ioannem sicut prophetam. ** Supr. 14. 5.*

27. Et

27. Et respondentes Iesu, dixerunt: Nescimus. Ait illis & ipse: Nec ego dico vobis in qua potestate haec facio.

28. Quid autem vobis videtur? Homo quidam habebat duos filios, & accedens ad primum, dixit: Fili, vade hodie, operare in vinea mea.

29. Ille autem respondens, ait: Nolo. Postea autem, poenitentia motus, abiit.

30. Accedens autem ad alterum, dixit similiter. At ille respondens, ait: Eo, domine, & non ivit.

31. quis ex duobus fecit voluntatem patris? Dicunt ei: Primus. Dicit illis Iesus: Amen dico vobis, quia publicani, & meretrices praecedent vos in regnum Dei.

32. Venit enim ad vos Ioannes in via iustitiae, & non credidistis ei. publicani autem, & meretrices crediderunt ei: vos autem videntes nec poenitentiam habuistis postea, ut crederetis ei.

** Isai. 5. 1. Jer. 2. 21. Marc. 12. 1. Luc. 20. 9.*
33. Aliam parabolam audite: * Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, & sepem circumdedit ei, & fodit in ea torcular, & aedificavit turrim, & locavit eam agricolis, & peregre profectus est.

34. Cum autem tempus fructuum appropinquasset, misit servos suos ad agricolas, ut acciperent fructus eius.

35. Et agricola, apprehensus servus eius, alium ceciderunt, alium occiderunt, alium vero lapidaverunt.

36. Iterum misit alios servos plures prioribus, & fecerunt illis similiter.

37. Novissimè autem misit ad eos filium suum, dicens: Verebuntur filium meum.

** Infr. 26. 3. & 27. 2. Ioann. 11. 53.*
38. Agricola autem videns filium, dixerunt intra se: * Hic est heres, venite, occidamus eum, & habebimus hereditatem eius.

39. Et apprehensum eum eiecerunt extra vineam, & occiderunt.

40. Cum ergo venerit dominus vineae, quid faciet agricolis illis?

41. Aiunt illi: Malos male perdet: & vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.

** Psal. 117. 22. Act. 4. 11. Rom. 9. 33. 1. Pet. 2. 7.*
42. Dicit illis Iesus: Numquam legistis in Scripturis: * Lapidem, quem reprobaverunt aedificantes, hic factus est in caput anguli? A Domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris:

43. ideo dico vobis, quia auferetur a vobis regnum Dei, & dabitur genti facienti fructus eius.

44. Et qui ceciderit super lapidem istum,

confringetur: super quem vero ceciderit, conteret eum.

45. Et cum audissent principes sacerdotum, & Pharisei parabolas eius, cognoverunt quod de ipsis diceret.

46. Et quarentes eum tenere, timuerunt turbas: quoniam sicut prophetam eum habebant.

CAPUT XXII.

Parabola de rege qui nuptias fecit filio. De censu Casari solvendo. Quis sit resurrectionis status? Christus filius David, & eius Dominus.

1. **E**T respondens Iesus, dixit iterum in parabolis eis, dicens:
2. * Simile factum est regnum caelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.

3. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias, & nolabant venire.

4. Iterum misit alios servos, dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei, & altitia occisa sunt, & omnia parata: venite ad nuptias.

5. Illi autem neglexerunt: & abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negotiationem suam:

6. reliqui vero tenuerunt servos eius, & contumeliosi affectos occiderunt.

7. Rex autem cum audisset, iratus est: & misit exercitibus suis, perdidit homicidas illos, & civitatem illorum succendit.

8. Tunc ait servis suis: Nuptiae quidem paratae sunt, sed qui invitati erant, non fuerunt digni.

9. Ite ergo ad exitus viarum, & quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias.

10. Et egressi servi eius in vias, congregaverunt omnes, quos invenerunt, malos & bonos: & impletae sunt nuptiae discumbentium.

11. Intravit autem rex ut videret discumbentes, & vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali.

12. Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit.

13. Tunc dixit rex ministris: * Ligatis manibus, & pedibus eius, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus, & stridor dentium. ** Supr. 8. 12. & 13. 42. Infr. 25. 30.*

14. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi. ** Marc. 12. 13. Luc. 20. 20.*

15. * Tunc abeuntes Pharisei, consilium iniierunt ut caperent eum in sermone. *† DOM. 22. POST PENTEC. 16. Et*